

NATURA 2000-GEBIED: 96 COEPELDUYNEN
VERSLAG VELDBEZOEK DD. 9 SEPTEMBER 2020

Aanwezig namens Provincie Zuid-Holland: Floor Poot, Kees Mostert, Eric Thomassen
Aanwezig namens Terreinbeheerders: Henk Meijer (HH Rijnland), Johan Plug, Tim Fransen, Casper Zuyderduyn (SBB)
Overige aanwezigen: Geen
Datum bezoek: 9 september 2020

Doel

Het jaarlijkse PAS-veldbezoek heeft als doel om de vinger aan de pols te houden m.b.t. zichtbare ontwikkelingen van de stikstofgevoelige habitattypen in het Natura 2000-gebied en het beheer dat daarop wordt gevoerd. Centraal staat daarbij de vraag of er ontwikkelingen zijn die afwijken van datgene waar in de gebiedsanalyse van uit is gegaan.

Bijlage:

1. kaarten met de locaties die zijn bezocht

Bevindingen

Onze bevindingen, per locatie, zijn:

1. Noordzijde, ingang Boerhaaveweg, Noordwijk

Figuur 1: Links de situatie op 20 juni 2019, rechts de situatie op 9 september 2020. De tweede locatie ligt westelijker maar geeft het zelfde beeld.

Aan de noordzijde van Coepelduynen wordt rimpelroos intensief beheerd. In 2019 is deze invasieve exoot op een aantal locaties eenmalig gemaaid en afgevoerd, sindsdien vindt zeer regelmatig (elke 4 weken in het seizoen) nabehoor plaats met elektrische bosmaaiers. Er is nog maar weinig rimpelroos te zien, wel veel duinplanten zoals echt walstro, nachtsilene, zandzegge, smalle weegbree, stijve ogentroost, braam bezemkruid en duinreigersbek zijn te zien. Er zijn ook verse sporen van konijnen aanwezig.

Deze methode van rimpelroos bestrijding is doeltreffend en met oog voor de omgeving, doch arbeidsintensief. Andere percelen van rimpelroos in de omgeving worden komend seizoen ook aangepakt op dezelfde manier. Begrazing heeft hier niet de voorkeur vanwege het kwetsbare zeedorpenlandschap.

2. Zuidkant, maaiveld.

Hier wordt regelmatig begraasd en gemaaid. Het maaien is nu iets langer geleden en staat voor komende week op de planning. Sinds het vorige PAS bezoek is hier veel verbeterd. Duinriet is verminderd, toch zijn sommige delen nog hoog, dus blijven maaien is wel noodzakelijk om een goed ontwikkeld duingrasland dat kwalificeert als habitattypen kalkrijke grijze duinen te krijgen. De soorten die nu gezien zijn, zijn onder andere: Canadese fijnstraal, echt walstro, avondkoekebloem en vlasbekje. De goede soorten zijn er wel, maar ze moeten niet overgroeid worden.

Figuur 2: Links situatie 20 juni 2019, rechts situatie 9 september 2020

3. Duintop met overzicht over de verstuivingsproblematiek

De verstuiving is vanaf deze plek goed te zien. In eerste instantie is het nog een mooi mozaïek met een stuifkuil, maar dieper in het gebied zijn hele kale stukken ontstaan die inmiddels een gevaar vormen voor de ontwikkeling van de vochtige duinvalleien o.a. Guytendel en Spijkerdel. Om verstuiving tegen te gaan zijn er rillen met duindoorn gezet, en daartussen helm aangeplant. Overleg over de aanpak van verstuiving is gewenst.

Figuur 3: Overzichtsfoto verstuiving in noordwestelijke richting.

Figuur 4: Links een foto ter illustratie van het gewenste mozaïek landschap (9 september 2020, noordrand, locatie 1), rechts de grote open vlaktes aan de zuidkant (9 september 2020).

4. Locatie nieuw aangelegde vochtige duinvalleien

Op deze locatie zijn in 2019 twee duinvalleien uitgegraven. De aanleg van de twee poelen is zeer succesvol. Op dit moment staat er geen water meer, maar de bodem is nog vochtig. De tweede afgraving is dieper en daardoor ook langer nat. Veel kiemende planten en pionierssoorten zijn aanwezig zoals kruipwilg, duizendguldenkruid, dwergzegge, grote lisdodde, ruwe bies, wolfspoot, watermunt, veel mossen, akkerdistel, hoge cyperzegge en rode waterereprijs. Eerder in het seizoen zijn hier rugstreep padden gezien. Ook zijn in de omgeving bruine winterjuffers gezien.

Het vrijgekomen zand is verderop in een laagte vastgelegd met duindoorn rillen en helm inplant. Verderop is een referentievalei waar geen werk is gedaan, daar is een stukje bos ontstaan. Een ree schiet weg uit dit stuk, wat dan ook direct weer de noodzaak aangeeft van dichtgegroeide stukken met duindoorn, vlier en wilg.

Figuur 5: Links de dichtgegroeide duinvallei in 2019, rechts de duinvallei tijdens het PAS bezoek september 2020

5. Locatie 5 (geen naam)

Terug lopen we nog langs het nachtvak voor schapen. Ook hier ligt het duingrasland er goed bij. We komen een sikkel-sprinkhaan en wespspin tegen. Op deze locatie lijkt wel wat verstruiking van duinroos te ontstaan.

Figuur 6: Links Johan Plug (SBB) leidt ons rond door Coepelduynen langs het nachtvak, rechts de wespspin.

6. Wantveld

Wantveld ligt tegen het afwateringskanaal aan van Katwijk en wordt beheerd door Rijnland. Er is veel invloed van wind uit zee. Er wordt begraaasd met schapen en is in goede staat. Helaas geen foto.

Er is ook gesproken over aanvullende beheer door Rijnland in de zee-reep (m.n. rimpelroos), hierover neemt Floor Poot nog contact op met Henk Meijer.

Figuur 7: Schapenbegrazing Wantveld op (oktober 2019)

7. Overige punten

- a. In cyclus van verstuiven en dichtgroeien is nu een verstuiwingspiek
- b. Staatsbosbeheer gaat graag in gesprek over een plan van aanpak om de verstuiwing te beperken. Wellicht is er kennis binnen Sweco beschikbaar, Sweco is momenteel bezig met een natuurdoelanalyse van het gebied.

Foto's door Henk Meijer, Eric Thomassen en Floor Poot.

Conclusie

De stikstofgevoelige habitattypen ontwikkelen zich op het oog goed met het huidige beheer. De meeste beheermaatregelen die zijn ingezet kunnen worden voortgezet. Wel vragen de maatregelen voor vochtige duinvalleien en het beheer van stuiflocaties aandacht. Coepelduynen is een vrij klein gebied met een rijke variatie aan natuur en cultuurelementen. Het is raadzaam ingrepen in de schaal van het gebied te passen en de structuur te behouden. Dat geldt voor de ontwikkeling van vochtige duinvalleien en voor de verstuiving. Ook lijkt beperking van dynamiek voor behoud van de vochtige duinvalleien raadzaam.

Dit verslag is opgesteld door Floor Poot en vastgesteld door:

Provincie Zuid-Holland / Floor Poot

Staatsbosbeheer / Johan Plug

Hoogheemraadschap Rijnland / Henk Meijer

Een handtekening is niet meer nodig, tegenwoordig volstaat een bevestiging van akkoord via email.

Bijlage 1 Kaarten met bezochte locaties

Kaart met bezochte locaties, zie voor locatie 2 tot 5 de detailkaart.

Detailkaart zuidkant met de gelopen route:

